

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării – Abordarea viitoare a sprijinului bugetar al UE destinat țărilor terțe”

COM(2011) 637 final și COM(2011) 638 final

(2012/C 229/26)

Raportor: **dna An LE NOUAIL MARLIÈRE**

La 30 octombrie 2011, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării – Abordarea viitoare a sprijinului bugetar al UE destinat țărilor terțe

COM(2011) 637 final și COM(2011) 638 final.

Secțiunea pentru relații externe, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a elaborat avizul la 30 aprilie 2012.

În cea de-a 481-a sesiune plenară, care a avut loc la 23 și 24 mai 2012 (ședința din 24 mai 2012), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 146 de voturi pentru, 60 de voturi împotriva și 30 de abțineri.

1. Concluzii și recomandări

Comitetul salută și sprijină cele două propuneri și îndeamnă în același timp să se acorde prioritate punerii în practică a obiectivelor anunțate pentru persoanele cărora le este destinat în final ajutorul, iar în acest scop sugerează următoarele:

1.1 Implicarea organizațiilor societății civile (OSC – dintre care fac parte, printre altele, organizațiile sindicale, cooperativele, ONG-urile sau organizațiile patronale, fiecare cu trăsăturile lor specifice) nu numai în stabilirea orientărilor generale, ci și pe parcursul întregului proces de selectare a proiectelor, de punere în aplicare, de evaluare a rezultatelor, în vederea sprijinirii și completării procedurilor administrative, diplomatice și juridice de monitorizare și de evaluare a finanțărilor din partea UE.

1.2 Implicarea, mai degrabă decât simpla consultare, a partenerilor sociali și a celorlalte organizații ale societății civile ar permite să se beneficieze de expertiza care rezultă din experiența socială, economică și de mediu, precum și de angajamentul benevol al cetățenilor vizați, fiind îmbunătățite criteriile de reprezentativitate și de democrație – deschidere, extindere, transparență, independență (obiectivul privind asumarea responsabilității).

1.3 În acest sens, acolo unde există, consiliile economice și sociale reprezintă o resursă prețioasă. CESE, împreună cu diferiții săi parteneri – organizațiile din sectorul terțiar, sindicatele, organizațiile patronale –, s-a implicat în mod constant, în pofida tuturor obstacolelor. Comitetul a fost un partener de discuție al autorităților publice europene, pe lângă delegațiile cu care a avut relații, constituind o punte între instituții și organizațiile civile, sociale și economice și recomandând autorităților UE, în mai multe situații, să dea dovadă de vigilență sporită în materie de drepturi ale omului.

1.4 **Ar trebui să se asigure un echilibru mai bun în cadrul metodelor de consultare a OSC-urilor** din Europa, pe de o parte, și din țările beneficiare, pe de altă parte. Trebuie evitată instrumentalizarea politicii UE în domeniul dezvoltării, asigurând în special o consultare încrucișată a actorilor nestatali ⁽¹⁾.

1.5 Agenda privind munca decentă, care contribuie la o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii, trebuie luată în considerare când este vorba despre concentrarea sectoarelor la nivel național. Partenerii sociali trebuie implicați de la bun început în dialogul politic pentru a asigura asumarea democratică a politicilor de dezvoltare, ceea ce înseamnă mai mult decât simpla implicare a guvernelor.

1.6 Distincția dintre țări sau grupuri de țări trebuie să se facă pe baza unor indicatori relevanți, precum indicele de dezvoltare umană al ONU, și să vizeze reducerea sărăciei. În orice caz, ar trebui stabilită o strategie de retragere treptată a așa-numitelor țări cu „economii emergente”.

1.7 Sprijinul UE acordat bunei guvernante și drepturilor omului (pilon al agendei schimbării) ar trebui să urmărească promovarea unei abordări a dezvoltării bazate pe drepturile omului ale cărei trăsături caracteristice sunt: participarea la procesele democratice, responsabilizarea și capacitatea democratică a deținătorilor acestor drepturi; sisteme de control al respectării angajamentelor asumate la nivel internațional în materie de drepturi ale omului; coerență între politicile derulate în domeniile drepturilor omului, ajutorului și politicilor economice.

⁽¹⁾ JO C 211, 19.8.2008, p. 77-81, *Libertatea de asociere în țările partenere mediteraneene* (raportor: dl Moreno Preciado), și punctul 3.13 al prezentului aviz.

1.8 Cu toate acestea, Comitetul sugerează să se acorde o atenție specială următoarelor îmbunătățiri pentru a permite o **redistribuire mai eficientă a ajutorului public și privat**:

- observând că țările în care este cea mai mare nevoie de ajutor sunt deseori și cele în care există cele mai severe forme de corupție, pentru a acorda o atenție specială măsurilor de combatere a corupției și în ce privește eventualele plăți aferente sprijinului bugetar, ar trebui consultați și implicați în stabilirea priorităților, în monitorizare etc. actorii nestatali, partenerii sociali, asociațiile care activează în domeniul drepturilor omului și rețelele europene;
- temele sectoriale ar trebui să se afle în centrul redefinirii strategice a obiectivelor privind ajutorul, dintre care Comitetul evidențiază, în mod prioritar, Obiectivele de dezvoltare ale mileniului. De o atenție specială ar trebui să se bucure sectoarele sociale, domeniul educației, inclusiv formarea profesională continuă, al sănătății, al dezvoltării noilor TIC și al accesului la acestea, al drepturilor persoanelor cu dizabilități, al drepturilor omului și al drepturilor la muncă, al tuturor drepturilor femeilor aflate în diverse ipostaze – în viața profesională și în cea privată și privind participarea lor la viața publică;
- ajutorul public este esențial și necesar pentru dezvoltarea țărilor vizate. Cu toate acestea, în vederea unei coordonări mai bune a ajutorului direct al statelor membre și al UE, ajutorul acordat de ONG-uri și de sectorul privat ar trebui să fie luat în considerare în cadrul procesului de coordonare și să facă obiectul aceluiași principii privind consecvența obiectivelor și contabilitatea;
- Comitetul este preocupat de tendința descendentă a asistenței oficiale pentru dezvoltare a majorității statelor membre și insistă asupra necesității unei implicări mai mari a societății civile în procesul decizional în materie de sprijin bugetar.

1.9 Comitetul consideră că **Comisia ar trebui să consolideze cât mai mult posibil implicarea directă a societății civile din Europa și din țările beneficiare**, în vederea unui parteneriat care să-și propună să aibă un impact pozitiv în ceea ce privește drepturile omului, combaterea corupției, diminuarea riscului ca ajutorul să fie lipsit de eficiență și prevenirea problemelor sociale.

1.10 Statele membre ar trebui să se angajeze în coordonarea ajutorului lor în cadrul comunitar. Într-un context de gravă criză economică pentru UE, contribuabilii europeni ar trebui să poată fi sensibilizați în mai mare măsură cu privire la obiectivele ajutorului, să fie informați și să aibă un cuvânt de spus în legătură cu acestea și, pentru a le susține mai bine, să dispună de informații relevante prin intermediul acțiunilor de formare destinate publicului larg, voluntarilor și profesioniștilor din cadrul OSC-urilor.

1.11 UE ar trebui, de asemenea, să poată îmbunătăți serios rezultatele asistenței sale, evaluând impactul acordurilor de parteneriat economic sau de asociere ori de liber schimb în domeniile economic, industrial și agricol, înainte de încheierea acestora și în cadrul monitorizării lor.

2. Introducere

2.1 În continuarea Cărții sale verzi din 10 noiembrie 2010, intitulată „Politica de dezvoltare a UE în sprijinul creșterii favorabile incluziunii și al dezvoltării durabile. Sporirea impactului politicii de dezvoltare a UE” [COM(2010) 629 final], Comisia prezintă cele două propuneri în vederea examinării.

2.2 Confruntându-se cu noi provocări la nivel mondial, în apropierea termenului-limită 2015 pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM) și în toiu pregătirilor pentru următorul cadru financiar multianual (CFM), UE caută combinația potrivită de politici, instrumente și resurse care să fie utilizate pentru a combate în mod eficient sărăcia în contextul unei dezvoltări durabile. Comisia propune în cadrul acestei lupte o agendă a schimbării destinată să consolideze solidaritatea Europei cu națiunile lumii în curs de dezvoltare.

2.3 UE a contribuit deja în mod semnificativ la reducerea sărăciei și, în special, la sprijinirea realizării ODM. Cu toate acestea, sărăcia extremă persistă în multe regiuni ale lumii. Pe de altă parte, mișcările populare care au avut loc în Africa de Nord și în Orientul Apropiat au arătat că este esențial să se facă progrese serioase în realizarea ODM. Potrivit Comisiei Europene, politica UE în domeniul dezvoltării trebuie să ia în considerare diferențele tot mai mari dintre țările în curs de dezvoltare. UE are, de asemenea, posibilitatea de a coopera mai îndeaproape cu sectorul privat, cu fundațiile, cu organizațiile societății civile și cu autoritățile locale și regionale, având în vedere faptul că acești actori joacă un rol esențial în cadrul dezvoltării. UE și statele sale membre ar trebui să vorbească într-un glas și să acționeze concertat pentru a obține rezultate mai bune și pentru a îmbunătăți vizibilitatea UE.

2.4 Având în vedere actualul climat economic și bugetar, este important să existe certitudinea faptului că ajutorul este cheltuit în mod eficient, că produce cele mai bune rezultate posibile și că stimulează continuarea finanțării pentru dezvoltare.

2.5 Strategiile de dezvoltare derulate de țările partenere vor continua să modeleze cooperarea pentru dezvoltare a UE, în conformitate cu principiile asumării responsabilității și parteneriatului. UE dorește să se ajungă la un mai mare angajament reciproc, alături de partenerii săi, în special la o responsabilizare reciprocă în ceea ce privește rezultatele. Dialogul de la nivelul țărilor într-un cadru coordonat al donatorilor trebuie să determine cu precizie unde și cum să intervină Uniunea Europeană. O colaborare mai eficientă va fi, de asemenea, urmărită în cadrul sistemului multilateral.

2.6 La 7 decembrie 2011, Comisia a adoptat, de asemenea, o Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare⁽²⁾ care oficializează liniile directoare propuse în cartea verde și în cele două comunicări examinate în continuare.

(2) COM(2011) 840 final, 7.12.2011, SEC (2011) 1469 și 1470.

3. Observații generale

3.1 Comitetul reamintește că, în cadrul avizelor sale anterioare, a făcut numeroase observații care sunt relevante și în prezent. Este vorba despre:

— „Instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare al Uniunii Europene”⁽³⁾

— „Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului”⁽⁴⁾, în care susținea: „... lansarea unui proces de reflecție instituțională cu privire la rolul societății civile în politica externă din domeniul drepturilor omului a UE și la posibilitatea unei implicări mai directe a societății civile în definirea și în punerea în aplicare a acestei politici. Consultarea societății civile organizate trebuie să aibă loc în mod sistematic, înainte de elaborarea documentelor strategice, inclusiv a documentelor strategice specifice fiecărei țări în parte”.

3.2 Comitetul dorește în mod deosebit să sprijine obiectivele privind drepturile omului, în special în domeniile drepturilor omului la muncă, al egalității între femei și bărbați, al protecției și promovării drepturilor copilului, inclusiv în ceea ce privește eradicarea muncii în rândul copiilor, și al muncii fără forme legale și fără acoperirea asigurărilor sociale (munca decentă și convențiile OIM).

3.3 Deși Comisia susține atingerea ODM 1 (eradicarea sărăciei extreme), Comitetul constată că încă se acordă prea puțină importanță celorlalte obiective, care ar facilita atingerea lor reciprocă. De exemplu, atingerea obiectivului 7 privind un mediu uman durabil (asigurarea durabilității mediului, ODM 7) ar contribui la reducerea sărăciei.

3.4 Comitetul subliniază nevoia de a aloca în mod special resurse financiare pentru aspectele legate de gen (ODM 3), în cadrul cooperării pentru dezvoltare. Și mai important, regretă absența informațiilor și a datelor, precum și a unei monitorizări sistematice, ceea ce face foarte dificilă identificarea oricărui impact, pozitiv sau negativ, asupra egalității de gen. Acest lucru ridică mari piedici în calea elaborării de politici informate și a formulării de strategii și de intervenții adecvate pentru reducerea inegalităților. Pentru a fi eficientă, integrarea aspectelor de gen în toate politicile trebuie să fie operațională și susținută prin finanțări și subvenții predictibile, în caz contrar riscând să fie marginalizată în favoarea altor obiective, aparent mai urgente⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Avizul CESE privind instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare al Uniunii Europene: rolul societății civile organizate și al partenerilor sociali. JO C 44, 11.2.2011, raportor: dl Iuliano.

⁽⁴⁾ Avizul CESE privind Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului. JO C 182, 4.8.2009, raportor: dl Iuliano.

⁽⁵⁾ Raportul Comisiei pentru drepturile femeii din cadrul Parlamentului European, pe tema „Cadru financiar multiannual 2014-2020 – Evaluarea acțiunilor externe ale UE din perspectiva relevanței dimensiunii de gen”.

3.5 În ceea ce privește descentralizarea și încrederea acordată reprezentanțelor UE, în cadrul fiecărei misiuni, CESE s-a întâlnit cu delegațiile europene prin intermediul grupurilor sale de contact și de monitorizare și prin participarea la „mesele rotunde” ale UE (India, Brazilia, statele ACP etc.), precum și la procesele care privesc regiunea mediteraneeană și politica de vecinătate cu țările din est. Comitetul constată că sprijinul acordat de delegațiile europene ar trebui extins în direcția OSC-urilor europene prezente pe teren și că s-ar obține astfel vizibilitatea ajutorului european.

3.6 CESE sprijină obiectivul propunerilor, dar are unele sugestii referitoare la instrumentul de „sprijin bugetar”, deoarece acesta nu se bucură de sprijin din partea publicului. Recomandările organizațiilor societății civile, ale partenerilor sociali ș. a. ar trebui să fie luate în considerare în mai mare măsură în procesul de concepere și de monitorizare a programelor: democrație, transparență și trasabilitate pentru a combate risipa, corupția, evaziunea fiscală, abuzul de putere și de autoritate politică sau al forței polițienești ori militare⁽⁶⁾ ș. a.

3.7 În primul rând trebuie dusă la bun sfârșit evaluarea, dacă nu vrem să ajungem la aceeași concluzie peste opt ani (perspectivele financiare 2014-2020), și anume că, într-adevăr, Comisia a apreciat în mod adecvat că rezultatele sunt dezamăgitoare și că a încercat să îndrepte situația luând în considerare și misiunile încredințate de către noul tratat, dar în final a continuat la fel: consultare *ex post*, consolidare a controlului, făcându-l excesiv de detaliat, fără a spori resursele umane necesare pentru realizarea acestuia, fără a verifica relevanța ținutelor controlate, fie ele rețelele organizate sau persoane. Ar trebui să se acorde ajutor în primul rând celor mai vulnerabile grupuri din societate, care au probleme de acces, inclusiv celor din zonele rurale și din regiunile ultraperiferice.

3.8 În al doilea rând, se pune mai mult accent pe aspectul eficacității în detrimentul investițiilor umane durabile, prin favorizarea celor mai mari jucători economici aflați de ambele părți ale ecuației asistenței (donatori/beneficiari).

3.9 În cele din urmă, Comisia trebuie să dea dovadă de claritate în evaluarea obiectivelor ajutorului și să precizeze clar în ce fel se racordează programul său de ajutorare la obiectivele negocierilor sale pentru acordurile de parteneriat economic (APE) și pentru acordurile de liber schimb (ALS), precum și cum anume se diferențiază de acestea. În acest context, lipsa clarității conduce nu numai la confuzie și neînțelegeri, ci poate împiedica și recunoașterea faptului că, până în prezent, AOD a stimulat insuficient atingerea obiectivelor de dezvoltare ale mileniului din cauza lipsei coerenței dintre obiectivele asistenței și restul politicii externe a UE, în special cea comercială.

⁽⁶⁾ Avizul CESE privind integrarea regională pentru dezvoltarea țărilor ACP. JO C 317, 23.12.2009, p. 126-131. Raportor: dl Dantin; coraportor: dl Jahier.

3.10 UE ar putea astfel să stimuleze mai bine și mai mult dezvoltarea unei creșteri incluzive, orientate spre tranziția către o economie „ecologică”, axată pe dezvoltarea umană, schimbul și transferul de cunoștințe și de tehnologii necesare, ar putea îmbunătăți performanța asistenței sale prin evaluarea impactului acordurilor pe care le încheie în domeniul economic, ar putea să facă din „Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului”⁽⁷⁾, care nu a fost utilizat încă la nivelul posibilităților sale, un instrument performant.

3.11 Trebuie să ne amintim că obiectivul Declarației de la Paris privind 0,7 % din VNB-ul statelor membre rămâne un obiectiv în ceea ce privește volumul, dar multe state s-au refugiat încă dinainte de criza financiară din 2008 în spatele sloganului „asistență mai puțină, dar de calitate mai bună” (Monterrey 2002, Johannesburg 2002). Toate statele membre ale Uniunii Europene contribuie la programe de asistență europene sau internaționale, dar, de-a lungul timpului, mari părți din societate sunt excluse de la beneficiile anunțate atât economice, cât și de mediu. Prin urmare, trebuie restabilită încrederea între societatea civilă și guvernării săi politici și economici, în domeniul asistenței, precum și în sfera economică, atât în Nord, cât și în Sud.

3.12 Pentru a contribui la realizarea unui ajutor care să fie coordonat și eficace, statele membre și Comisia trebuie să își împartă eforturile în favoarea convergenței obiectivelor. Instituțiile europene sunt prea discrete în ceea ce privește interesele particulare ale fiecărui stat membru participant. Guvernele țărilor beneficiare au putut, de asemenea, să profite de interesele economice adesea divergente ale statelor membre ale Uniunii Europene și de rivalitatea sau concurența dintre diferitele tipuri de finanțare pentru asistență și dintre continente (UE, G20, OCDE etc.).

3.13 Este esențială adoptarea unor măsuri în scopul susținerii procesului democratic. Ar trebui să fie întotdeauna căutat un echilibru între consultarea partenerilor sociali și a celorlalte organizații ale societății civile, pentru a se obține un ecou pozitiv și o atingere concretă a obiectivelor tematice.

3.14 Nu putem gândi ca și cum UE însăși nu ar fi suportat consecințele sociale ale unei crize financiare care s-a extins asupra domeniului economic, apoi asupra celui bugetar, social și politic. De asemenea, prin asistența oferită și prin cooperarea pentru dezvoltare, UE trebuie să încurajeze reducerea consumului de materii prime, să faciliteze transferul de tehnologii, să promoveze industriile prelucrătoare din țările exportatoare nete de resurse naturale, astfel încât să își reducă amprenta ecologică și, în același timp, să contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice.

Mediul de afaceri, integrarea regională, piețele mondiale

3.15 În acest context, rezultatele Conferinței de la Busan nu au demonstrat că Uniunea Europeană a menținut o anume convingere sau o convingere fermă în materie de sprijin acordat transferurilor de tehnologie, de îmbunătățire a habitantului ca răspuns la schimbările climatice, de consolidare a serviciilor publice, iar eforturile sale sunt, trebuie să recu-

noaștem, înecate în abundența fondurilor private și a sponsorizărilor de interes economic multinațional sau transnațional (dovadă a angajamentului ferm al sectorului privat în favoarea dezvoltării), chiar dacă partea și contribuția sa publică încă reprezintă aproximativ jumătate din AOD (asistența oficială pentru dezvoltare).

3.16 Pe plan internațional, unele companii foarte mari, în special cele prezente în domeniul infrastructurii, al construcțiilor, al apei, în domeniul agroalimentar, energetic etc., furnizează studii de fezabilitate preliminare guvernelor care beneficiază de asistență, studii care servesc la convingerea viitorilor donatori și se prevalează de obligația statelor beneficiare de a răspunde drepturilor fundamentale și de a le pune în aplicare în mod pozitiv, sugerând realizarea de lucrări la scară mare. Or, s-a întâmplat ca fondurile obținute pentru asistență să fie plasate pe piețele financiare de către membrii guvernelor locale sau naționale beneficiare, fără a fi întotdeauna folosite la realizarea proiectelor pentru care au fost inițial prevăzute, fiind redirecționate către centre financiare europene, „la loc sigur”, în conturi private.

3.17 Comitetul aprobă, de asemenea, obiectivele luptei împotriva evaziunii fiscale și împotriva corupției, care trebuie să includă lupta împotriva spălării de bani obținuți din activități infracționale sau din evaziune fiscală, din exploatarea muncii ilegale sau forțate și a muncii copiilor. UE ar atinge astfel mai bine obiectivul privind coerența cu ceilalți donatori.

3.18 Prin urmare, UE trebuie să îndemne stăruitor statele sale membre să își majoreze contribuția, dar într-un mod coordonat și integrat, să își consulte propriile societăți civile cu privire la relevanța obiectivelor, cu scopul de a convinge statele membre că asistența pentru dezvoltare nu este doar o chestiune de imagine și de cote de piață, și să promoveze și să faciliteze dialogul dintre diferitele organizații ale societății civile, partenerii sociali și statele membre, implicând autoritățile locale și regionale, atât în interiorul, cât și în afara UE.

4. Observații specifice

4.1 După sprijinul acordat de către Forumul de la Accra din septembrie 2010, organizațiile societății civile au adoptat „Principiile de la Istanbul” pentru eficiența dezvoltării, care sunt rezultatul unui lung proces de consultări desfășurat în mai mult de 70 de țări și de sectoare. Aceste principii stau la baza unui cadru internațional pentru eficiența dezvoltării adoptat în iunie 2011, care stabilește criteriile de interpretare și de aliniere a practicilor organizațiilor societății civile la Principiile de la Istanbul, prin adaptarea lor la condițiile locale și sectoriale. În acest context, Comisia a solicitat Comitetului un aviz exploratoriu pentru a defini modul în care poate

⁽⁷⁾ A se vedea nota de subsol nr. 4.

participa societatea civilă la politicile și la cooperarea pentru dezvoltare în cadrul dialogului structurat ⁽⁸⁾.

4.2 Comitetul acordă o importanță majoră pregătirii Conferinței Organizației Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă, care va avea loc la Rio de Janeiro în iunie 2012.

4.3 În acest scop, amintește concluziile și recomandările formulate în avizul CESE cu privire la „Rio+20: către economia ecologică și o mai bună guvernare” ⁽⁹⁾, precum și mesajul inclus în recentul său aviz suplimentar, „Poziția CESE în contextul pregătirii Conferinței Organizației Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă (RIO+20)” ⁽¹⁰⁾.

4.4 Cu ocazia Conferinței Rio+20 a Organizației Națiunilor Unite, responsabilii planetei trebuie să se angajeze pentru un plan de acțiune concret, care să conducă la verificarea atingerii obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, la instituirea unei dezvoltări durabile și la eradicarea sărăciei (obiectivul 1), în limitele capacităților planetei.

4.5 CESE subliniază în special că eradicarea sărăciei și accesul garantat al tuturor la alimentație suficientă, la apă potabilă și la energie durabilă trebuie să fie priorități esențiale ale agendei Rio+20. Promovarea unei agriculturi locale care respectă mediul în țările în curs de dezvoltare joacă un rol esențial în combaterea sărăciei și în îmbunătățirea siguranței alimentare și constituie un motor al dezvoltării regiunilor rurale prospere pe plan economic.

4.6 În ceea ce privește sectorul privat, ar trebui susținută recunoașterea partenerilor sociali (organizații patronale și muncitorești) și a dialogului social din numeroase țări partenere. Dialogul social este esențial în asigurarea unei largi asumări democratice a responsabilității pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economică, socială și a mediului, astfel cum preconizează PNUD și PNUM (tranziția către o economie ecologică), precum și a respectării standardelor fundamentale de muncă și a promovării justiției sociale. Prin intermediul dialogului și al justiției sociale, reprezentanții angajatorilor și ai lucrătorilor contribuie la definirea de strategii eficiente de dezvoltare socială, economică și a mediului și consolidează procesele de prevenire a conflictelor și stabilitatea socială.

4.7 Prin încurajarea răspândirii pe scară largă a principiilor responsabilității sociale a întreprinderilor și a inițiativelor similare, este important ca toți actorii sectorului privat implicați să aplice principiile și standardele de muncă, astfel cum sunt definite în convențiile OIM și monitorizate de sistemul de supraveghere al OIM. În special, companiile multi-

naționale, mai ales când au de câștigat într-un stadiu sau altul din utilizarea concomitentă a ajutoarelor publice, trebuie să întreprindă acțiuni pentru a respecta „Principiile directoare privind întreprinderile și drepturile omului” în cadrul de referință „protecție, respect și remediere” al Organizației Națiunilor Unite», Declarația tripartită a OIM de stabilire a principiilor privind întreprinderile multinaționale și politica socială, liniile directoare ale OCDE privind întreprinderile multinaționale și Pactul mondial al Organizației Națiunilor Unite privind întreprinderile (Global Compact). Acestea au, de asemenea, posibilitatea de a respecta cele mai bune practici rezultate din cooperarea dintre SFI (Banca Mondială) și OIM cu privire la promovarea standardelor fundamentale de muncă pe tot parcursul lanțului de producție.

4.8 Sprijinul acordat sectorului privat se poate dovedi a fi un atu al dezvoltării, dar asistența oficială pentru dezvoltare nu ar trebui utilizată pentru a garanta riscurile sectorului privat sau pentru a se substitui serviciilor publice. În ceea ce privește parteneriatele public-private (PPP), bazându-se pe o analiză amănunțită a nevoilor reale, pe termen lung, acestea trebuie să permită și să garanteze o împărțire corectă a riscurilor pentru comunitate, accesibilitatea și caracterul economic abordabil și durabil în ceea ce privește mediul al serviciilor și al bunurilor produse. Acestea trebuie să respecte cu adevărat o abordare multiplă și să nu constituie un instrument de privatizare a serviciilor publice, acolo unde există, trebuie să fie performante sau să poată fi îmbunătățite.

4.9 În calitate de actori-cheie pentru dezvoltarea durabilă în țările destinate, întreprinderile și organizațiile economiei sociale (inclusiv societățile cooperative) trebuie să fie consultate și implicate în determinarea obiectivelor și susținute în atingerea acestora, fiind astfel dezvoltat potențialul lor de actori ai procesului de acordare și de asumare a responsabilității privind ajutorul.

4.10 În ceea ce privește diferențele tot mai mari dintre bogați și săraci, sărăcia este departe de a fi dispărut din multe țări din Africa, Asia sau America Latină, clasificate ca „țări cu venituri medii”. În special, 75 % dintre săraci locuiesc încă în țări cu venituri medii. Acest lucru înseamnă că obiectivul de a construi societăți democratice și echitabile, cu parteneri sociali puternici, rămâne în continuare un obiectiv relevant pentru programele geografice.

4.11 În orice caz, toate țările în curs de dezvoltare ar trebui să rămână eligibile pentru programele tematice, care trebuie, prin urmare, să fie consolidate. În acest sens, intenția de a oferi maximum trei teme pe țară ar trebui temperată, de comun acord cu guvernele statelor beneficiare, cu actorii economici și sociali privați și cu celelalte organizații ale societății civile.

4.12 Alegerea politică de a înceta progresiv sprijinul acordat „țărilor în curs de dezvoltare mai bogate” trebuie să se bazeze, de asemenea, pe indicatori relevanți ai dezvoltării umane și sociale ai Organizației Națiunilor Unite și să se realizeze în cadrul unui consens internațional al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în vederea reducerii diferențelor interne.

⁽⁸⁾ Avizul CESE privind participarea societății civile la politicile de dezvoltare și de cooperare pentru dezvoltare ale Uniunii Europene, JO C 181 du 21.6.2012, 28.

⁽⁹⁾ JO C 376 du 22.12.2011, p. 102.

⁽¹⁰⁾ JO C 143 du 22.05.2012, p. 39.

4.13 Comitetul aprobă obiectivul de a acorda actorilor naționali mai multă influență și legitimitate în cadrul proceselor bugetare ale țărilor partenere și consideră că, dacă este eficientă, publicarea informațiilor factice și verificabile cu privire la operațiunile de sprijin bugetar poate contribui la progrese semnificative în atingerea obiectivelor privind asistența și a obiectivelor de dezvoltare ale mileniului. Comitetul susține, de asemenea, eforturile Comisiei în acest sens.

Bruxelles, 24 mai 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

ANEXA

la Avizul Comitetului Economic și Social European

Următoarele amendamente au fost respinse, dar au întrunit cel puțin o pătrime din voturile exprimate:

Amendamentul 14: Punctul 3.16

„Pe plan internațional, trezoreria companiilor foarte mari (în special cele prezente în domeniul infrastructurii, al construcțiilor, al apei, în domeniul agroalimentar, energetic etc.)⁽¹⁾, depinde uneori prea mult de AOD. Studiile de fezabilitate preliminare furnizate guvernelor care beneficiază de asistență servesc la convingerea viitorilor donatori și se prevalează de obligația statelor beneficiare de a răspunde drepturilor fundamentale și de a le pune în aplicare în mod pozitiv, sugerând realizarea de lucrări la scară mare. Or, s-a întâmplat ca fondurile obținute pentru asistență să fie plasate pe piețele financiare de către membrii guvernelor locale sau naționale beneficiare, fără a fi întotdeauna folosite la realizarea proiectelor pentru care au fost inițial prevăzute, fiind redirecționate către centre financiare europene, „la loc sigur”, în conturi private.”

Expunere de motive

Punctul nu pare să fie clar și/sau să sporească valoarea avizului. Ultima frază nu pare să releve o problemă generală, ci trimite la o singură infracțiune, comisă de una sau de mai multe persoane. Valoarea sa adăugată este mai mult decât îndoielnică.

Voturi:

Pentru: 57
Împotrivă: 137
Abțineri: 29

Amendamentul 10: Punctul 4.8

„Sprijinul acordat sectorului privat este un factor esențial în promovarea și dezvoltării, dar asistența oficială pentru dezvoltare nu ar trebui utilizată pentru a garanta riscurile sectorului privat sau pentru a se substitui serviciilor publice. În ceea ce privește Parteneriatele public-private (PPP), bazându-se pe o analiză amănunțită a nevoilor reale, pe termen lung, acestea trebuie să permită și să garanteze o împărțire corectă a riscurilor pentru comunitate, accesibilitatea și caracterul economic abordabil și durabil în ceea ce privește mediul al serviciilor și al bunurilor produse. Acestea trebuie să respecte cu adevărat o abordare multiplă și să nu constituie un instrument de privatizare a serviciilor publice, acolo unde există, trebuie să fie performante sau să poată fi îmbunătățite.”

Expunere de motive

În scopul menținerii unei abordări echilibrate.

Voturi:

Pentru: 96
Împotrivă: 126
Abțineri: 11

⁽¹⁾ Până la reforma criteriilor de eligibilitate ale BM și BEI și chiar până în prezent, în ciuda reformelor întreprinse.